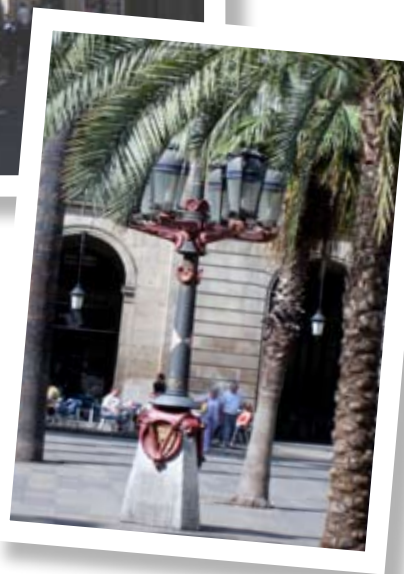

Mysterieus BARCELONA à la Zafón

In een smalle steeg aan de kop van de Ramblas ligt de geheime toegang tot het 'Kerkhof der Vergeten Boeken'.

De schaduw van de wind en *Het spel van de engel* spelen zich af in het historische Barcelona. Reden genoeg om samen met schrijver Carlos Ruiz Zafón de stad te doorkruisen.

“Daar links, naast het oude Gran Teatre del Liceu, is het steegje Carrer de l'Arc del Teatre, dat toegang biedt tot het 'Kerkhof der Vergeten Boeken'”, wijst onze beroemde gids. “Eigenlijk zou je hier 's nachts doorheen moeten lopen, liefst met mist uit zee, zodat de hoge, nostalgische straatlantaarns net te weinig licht verspreiden. Dan ga je vanzelf geloven dat zich hier ergens de deur naar die miljoenen vergeten boeken bevindt. Nu op klaarlichte dag is de steeg hoger en breder dan verwacht, maar als je je ogen dichtknijpt komt de sfeer uit het boek toch boven.”

Barcelona is de stad van Zafón. Hij is er geboren, in de schaduw van de Sagrada Família, de megalomane kerk van Gaudí, die schijnbaar nimmer wordt afgebouwd. Als bijna dertiger ruilde Zafón de Catalaanse stad in voor een andere wereldstad met strand en een losse, Spaanstalige cultuur: Los Angeles. Hij wil voor geen goud meer terug, zegt hij vol overtuiging, maar zijn boeken lijken dat te weerspreken. Zowel *De schaduw van de wind* (meer dan tien miljoen exemplaren wereldwijd verkocht!) als zijn nieuwste boek, *Het spel van de engel*, zijn een eerbetoon aan Barcelona.

Zijn thuishaven

Niet het Barcelona van het Olympisch Dorp, de nieuwe architectonische wonderen of de hippe eettentjes. In de boeken van Zafón speelt het gotische, geheimzinnige en donkere Barcelona een hoofdrol. Hij beschrijft de straten, pleinen, kerken, huizen en winkels zo beeldend, dat het niet moeilijk is zijn boeken na te reizen.

Zafón is overal. In het vliegtuig van Amsterdam naar Barcelona zit een twintiger met lange donkere krullen helemaal in *El juego del angel* verdiept. De kiosken en boekhandels op het vliegveld en in de stad pakken groot uit met de langverwachte opvolger. Middenin zijn thuishaven kan Zafón onmogelijk de straat op zonder herkend te worden door blij enthousiaste voorbijgangers. Anders dan zijn portretfoto's doen vermoeden, is Zafón geen kleine man; hij is opvallend groot met een fors postuur. Zijn accent is zo Amerikaans als maar zijn kan, hij draagt jeans met een gestreept rugbyshirt, alleen de baseballcap ontbreekt. “Dit is de stad van mijn jeugd, de stad waarin ik ben geboren en opgegroeid. We woonden hartje stad, vlakbij de Sagrada Família. Ook al woon ik al bijna twintig jaar in LA, ik hoef niet letterlijk terug te keren naar Barcelona om te weten waar alles is. Het zit allemaal in mijn hoofd, de hele plattegrond van het Barcelona waar ik als kind jarenlang dag in dag uit rondwaalde.”

Kerkhof der Vergeten Boeken

“Ik ben dol op de architectuur van rond de jaren twintig en daarvoor. Die mysterieuze accenten, die gotische torens en al die stenen draken. De sfeer van dat Barcelona roep ik in mijn boeken op. Verwacht niet dat je alle huizen en winkels letterlijk terug kunt vinden. Ik heb ze vaak samengesteld uit plukjes werkelijkheid en schep-

De zuil met het beeld van Columbus was al een fenomeen in de tijd waarin de boeken van Zafón zich afspeelden.

pen fantasie. De oude wijken Barrío Gótico, El Raval en El Born zijn inmiddels voor een groot deel gerestaureerd en zijn niet meer de groezelige wijken uit mijn herinnering. Maar de gevels, de lantaarns en de breedte van de stegen zijn hetzelfde gebleven. Als je je fantasie gebruikt, kun je daar Daniel Sempere en David Martín (uit *Het spel van de engel*) zien lopen. Het steegje van het 'Kerkhof der Vergeten Boeken' is een van de oudste plekken van de stad, er zit een bocht in, zodat je niet goed ziet waar de straat je naar toe leidt. Dat mysterieuze vind je overal in de stad en ook in mijn boeken terug.

Boegbeelden als de kerken Santa Anna en Santa Maria del Mar zijn nog precies zoals toen. Zelf wandel ik graag over de begraafplaats Cementerio Montjuic, een grote stad des doods die tegen de berg is gebouwd en naar de zee kijkt. Als het stil is, waan je je daar zeker een eeuw terug. Ik ben niet iemand die graag de drukte opzoekt. Omdat mijn ouders hier wonen, heb ik er een appartement zodat ik makkelijker heen en weer kan reizen. Het afgelopen jaar kwakelden ze nogal met hun gezondheid en daarom ben ik vaak hier. Eten doe ik in de restaurantjes buiten het centrum. Voor mij geen culinaire hoogstandjes of trendy eethuizen. Gelukkig kun je ook in het centrum zelf nog overal goed lunchen, de meeste tentjes serveren voor onder de tien euro een driegangenmenu inclusief wijn en brood.”

Galeries en eettentjes

Het Barcelona van Zafón is goed te lopen, hoewel af en toe een taxi nemen verleidelijk is – en zeer betaalbaar. Het spits wordt afgebeten door het 'Kerkhof der Vergeten Boeken', naast het theater Llicieu aan de voet van de Ramblas, vlakbij de zuil met Columbus. Vroeger was deze wijk, Barrío

In de boeken van Zafón speelt het oude, mysterieuze gedeelte van Barcelona een rol

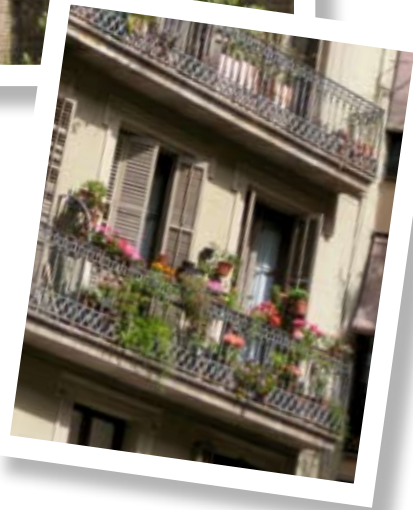
Chino, een *no-go* gebied vol prostitutie en criminaliteit. Nu is het een stuk aangenaamer en veiliger, zeker overdag. Mooier en bruisender is de wijk El Born aan de andere kant van de Ramblas: vol bijzondere boutiques, galeries, terrassen en eettentjes. Chocoladefreaks moeten absoluut een bezoekje brengen aan Bubo, een Chocolatier met een grote C. Naast de winkel vind je de Bubobar om al die zoete kunstwerkjes bij een glaasje Cava uit te proberen. Adres: Carrer Caputxes 10 en 6 (www.bubo.ws). Het Picassomuseum ligt ook in El Born, Carrer de montcada 15-23. De schilder zelf at regelmatig in restaurant 4Gats waar de ouders van Zafón elkaar voor het eerst hebben ontmoet. Zafón: “Ik verzamel draken, en deze dieren zie je ook aan de gevel van dit historische cafe-restaurant.” Adres: Carrer de Montsio, 3 bis.

Dicht bij het Picassomuseum, op de hoek van Via La Letana, loopt Calle Princesa waar Daniel (uit *Het spel van de engel*) →

◀ *Het kleine kerkje Santa Anna speelt een rol in beide boeken, in deze kerk is Zafón zelf ook getrouwd.*

▼ *Op zo'n gotisch balkon kun je elk moment Bea van 'De schaduw van de wind' verwachten.*

in een armoedig pension woont. Toen was deze hippe wijk nog straatarm. Terugkerende plek in de boeken van Zafón is de gotische Santa Maria del Mar waar Bernarda uit *De schaduw van de wind* iedere ochtend naar de mis ging. Het is nu een van de populairste trouwlocaties van Barcelona. Adres: Plaça de Santa Maria 1. Let ook eens op de authentieke bordjes aan het begin van de straten: afbeeldingen van een paard-en-wagen en een figuurtje dat naar binnen of naar buiten wijst. Het zijn aanwijzingen voor het eenrichtingsverkeer, de straten waren immers te smal voor twee passerende wagens, en paarden kunnen moeilijk in hun achteruit.

Boekwinkels en kerkjes

De levensmiddelenzaak van de ouders van Isabella, uit *Het spel van de engel*, is gebaseerd op de prachtige winkel E&A Gispert (anno 1851) op Sombrières 23 (www.casagispert.com) achter Santa Maria del Mar. Het ruikt er naar versgebrande koffie, en

eenmaal binnen ga je zonder tasje met lekkers de deur niet uit.

Hoofdpersoon David Martín uit *Het spel van de engel* betreft, als hij eenmaal goed geld verdient, zijn droomhuis: een gotisch paleisje met torens, erkers en geheime kamers op Flassaders nr. 30, vlakbij Paseo del Born. Je verwacht een brede laan met spookachtige huizen, maar Flassaders blijkt een nauwe, weinig spectaculaire straat te zijn en pand nr. 30 valt helemaal niet uit

Dit dure hotel is het uitgelezen logeeradres voor de sinistere rijkard Andreas Corelli

de toon. "Tja, het huis uit het boek is een fantasiegebouw, een mix van de extreme gebouwen die overal in de stad te zien zijn", legt Zafón uit.

Omdat we bang zijn dat we tijdens de wandeling naar de kop van de Ramblas te veel winkels binnenlopen, nemen we een taxi naar Santa Anna, op een steenworp afstand van het reusachtige warenhuis El Corte Inglés aan het Plaza Catalunya. Na het verkeersgeweld van dit centrale plein, is de rust rondom dit lieve kerkje onvoorstelbaar. Hetzelfde effect als het Begijnhof achter de drukke Kalverstraat, maar dan vele malen sterker. Daniel Sempère uit *De schaduw van de wind* woonde boven de boekwinkel van zijn vader in Calle Santa Anna 27. Op die plek zit nu een bloemenwinkel met uitbundige uitstalling, geen boekwinkel dus maar wel een mooi pand met dito gevel. En met direct uitzicht op het kerkplein en de kerk. In de straatjes erachter zijn wel boekwinkels te vinden die goed in de sfeer van het boek passen: Llibreria Almirall aan Carrer de la Princesa 16 bijvoorbeeld en Llibreria Rodes aan Carrer dels Banys Nous 8. Loop ook de kerk zelf binnen. Dit

is het decor van het huwelijk van Daniel en Bea uit *De schaduw van de wind* en ook de kerk waar Zafón en zijn vrouw MariCarmen trouwden.

Wie nog voeten over heeft, kan nu naar het noorden lopen over de beroemde Passiege de Gracia met de vele winkels en de wonderbaarlijke paleizen van Gaudí. Bijna aan het eind, op nr. 132 ligt het duurste hotel van Barcelona, Casa Fuster uit 1991. Ooit het kostbaarste en grootste huis van de

stad, met een gevel van wit marmer. Beneden is het spectaculair ingerichte café-restaurant Vienés met een gewelfd en verguld plafond en zwierige banken. Het is het uitgelezen logeeradres voor de sinistere rijkard Andreas Corelli uit *Het spel van de engel*. De grandeur van deze plek past wonderwel bij de duistere sfeer van dit nieuwste boek. Binnenlopen kan altijd, nog leuker is het om hier een drankje te drinken en door de grote ramen uit te kijken op de passanten, terwijl je leest in het dikke boek van Zafón. Een biertje kost hier zeven euro, maar daar kun je zeker drie kwartier voor zitten en genieten. ■

De schaduw van de wind en *Het spel van de engel*, Carlos Ruiz Zafón, Uitgeverij Signature.